

การศึกษาสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน

สุพใจ ศรีพิชญ์อม พย.ม.

ปิยธิดา อยู่สุข พย.ม.

โรงพยาบาลเลิดสิน 190 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

Abstract: A Study of Orthopaedic Nurses' Competencies in Lerdsin Hospital

Sripealaim S

Yousuk P

Lerdsin Hospital, 190 Silom Rd., Bangrak, Bangkok, 10500

(E-mail: sukjai2505@gmail.com)

The purposes of this descriptive research were to determine the competencies of orthopaedic nurses in Lerdsin Hospital assessed by the head nurses, one self and colleagues. The competency of orthopaedic nurses classified by age, work experience in orthopaedic nursing and the training course of orthopaedic nursing specialty were compared. The researcher selected the population in this research by purposive sampling technique. The population were nurses working in orthopaedic wards. These included five head nurses assessed nurses in their ward; forty nurses assessed oneself and thirty-five nurses assessed their colleagues. The research instrument was an orthopaedic nurses' competencies questionnaire. The content validity index of this instrument was 0.92, and the reliability was assessed using Cronbach's alpha coefficient of 0.98. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and independent t-test. The results of the study revealed as follows: 1) The mean scores of competencies of orthopaedic nurses overall in Lerdsin Hospital assessed by the head nurses, oneself and colleagues were at a high level. 2) There was the significant difference between the mean scores of competencies of orthopaedic nurses classified by age at the 0.05 level. Those with over the age of 40 years had higher mean scores than those with the age of 20-40 years. 3) There was the significant difference between the mean scores of competencies of orthopaedic nurses classified by work experience in orthopaedic nursing at the 0.001 level. Those with more than 10 years experience in orthopaedic nursing had higher mean scores than those with 1-10 years experience. 4) There was the significant difference between the mean scores of competencies of orthopaedic nurses classified by the training course of orthopaedic nursing specialty at the 0.001 level. Those who had been trained had higher mean scores than those who had not.

Keywords: Orthopaedic nurse, Competencies, Lerdsin Hospital

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน ตามการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการประเมินของตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงาน และเปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ และการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ผู้ศึกษาเลือกประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบบเจาะจง ประชากรเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูก ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 5 คน ประเมินพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยของตนเอง พยาบาลวิชาชีพจำนวน 40 คน ประเมินตนเอง และพยาบาลวิชาชีพจำนวน 35 คน ประเมินผู้ร่วมงานในหน่วยงานของตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ มีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.92 และมีความเที่ยงของแบบสอบถาม ที่ทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที ผลการศึกษา พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน โดยรวม ตามการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการประเมินตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงาน จัดอยู่ในระดับสูง 2) ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 โดยพยาบาลวิชาชีพที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะสูงกว่าผู้ที่มีอายุ 20-40 ปี 3) ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน จำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี 4) ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน จำแนกตามการอบรม เฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยพยาบาลวิชาชีพที่เคยได้รับการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะสูงกว่าผู้ที่ยังไม่เคยได้รับการอบรม

คำสำคัญ: พยาบาลออร์โธปิดิกส์ สมรรถนะ โรงพยาบาลเลิดสิน

บทนำ

โรคทางออร์โธปิดิกส์ หรือโรคที่เกี่ยวข้องกับกระดูก ข้อ เส้นเอ็น และกล้ามเนื้อต่างๆ ของร่างกาย พบได้ในทุกเพศ ทุกวัย การรักษาผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์มีวิธีการรักษาทั้งแบบผ่าตัดและแบบไม่ผ่าตัด การรักษาด้วยวิธีการผ่าตัด ได้แก่ การผ่าตัดใส่โลหะยึดตรึงกระดูกภายใน หรือภายนอกร่างกาย การรักษาแบบไม่ผ่าตัด ได้แก่ การรับประทานยา การทำ

กายภาพบำบัด การดัดงอร่างกาย การใช้กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม และอุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหว เช่น ไม้ค้ำยันรักแร้ รถล้อเข็น เป็นต้น จะเห็นได้ว่าลักษณะของการเจ็บป่วย และวิธีการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ออร์โธปิดิกส์มีความหลากหลาย ผู้ป่วยจะได้รับการดูแลรักษาอย่างไรนั้น จะอยู่ในดุลยพินิจของแพทย์ พยาบาล และสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

พยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตั้งแต่แรกเข้ามารับการรักษา ในระยะก่อนผ่าตัด ระยะหลังผ่าตัด และระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ จนกระทั่งผู้ป่วยอาการทุเลาหรือฟื้นหาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลจะต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ หรือความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำเป็นต้องใช้ความรู้ทั่วไป และความรู้ความชำนาญเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ เพื่อให้การพยาบาลมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละคนและมีคุณภาพสูงสุด¹ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีในการรักษา เครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ พยาบาลจึงต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ทันสมัย มีทักษะ มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับแพทย์ และทีมสหสาขาวิชาชีพในการช่วยเหลือรักษาผู้ป่วย

โรงพยาบาลเลิดสิน กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ มีวิสัยทัศน์เป็นสถาบันการศึกษาและบริการทางการแพทย์ชั้นนำที่มีคุณภาพระดับประเทศ ในปี 2562 มีพันธกิจในการถ่ายทอดสนับสนุนด้านวิชาการและทักษะการบริการแก่เขตบริการสุขภาพและระดับนานาชาติ และเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2556 สภาการพยาบาลได้ให้ความเห็นชอบหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลกับกลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลเลิดสิน โดยโรงพยาบาลเลิดสินเป็นสถานที่ฝึกภาคปฏิบัติของผู้เข้าศึกษาอบรม ดังนั้น พยาบาลในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จึงมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญด้านวิชาการเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากการบริการผู้ป่วย คือ ต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ทำให้พยาบาลต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเฉพาะทางที่เหมาะสมที่จะให้การพยาบาลผู้ป่วย และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิชาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ให้กับผู้เข้าศึกษาอบรมด้วย

จากการศึกษาสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ พบว่า Royal College of Nursing² ได้กำหนดสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ไว้ 4 สมรรถนะหลัก คือ 1) สมรรถนะการเป็นหุ้นส่วน/ผู้ชี้แนะ 2) สมรรถนะการเป็นผู้ส่งเสริมความสุขสบาย 3) สมรรถนะการเป็นผู้จัดการความเสี่ยง 4) สมรรถนะด้านเทคนิค ในขณะที่ South African Nursing Council³ กำหนดสมรรถนะพยาบาลเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ไว้ 5 ด้าน คือ 1) สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานเชิงวิชาชีพ จริยธรรม และด้านกฎหมาย 2) สมรรถนะด้านการปฏิบัติการทางคลินิก 3) สมรรถนะด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน 4) สมรรถนะด้านการจัดการ และภาวะผู้นำ 5) สมรรถนะด้านการทำวิจัยปียธิตา¹ ได้จำแนกสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลตติยภูมิ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สมรรถนะเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ และสมรรถนะด้านการจัดการ

การที่จะทราบว่า พยาบาลมีสมรรถนะที่เหมาะสมตามมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร และต้องการการพัฒนาสมรรถนะด้านใดบ้าง จำเป็นที่ผู้บริหารต้องประเมินสมรรถนะของพยาบาล เพราะสมรรถนะมีความจำเป็นในการทำงาน และเป็นรากฐานขององค์กร⁴ เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ เช่น อุปนิสัย ทัศนคติ บุคลิกภาพ

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะผู้บริหารทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ตามการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการประเมินตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงานว่ามีสมรรถนะเป็นอย่างไร และเปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาล

ออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ และการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้ศึกษาคาดหวังว่าผลจากการศึกษานี้จะได้ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์และวิธีการ

การศึกษาศมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกแบบเจาะจง เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลเลิดสิน ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก 5 หอ จำนวน 5 คน ประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยของตนเอง พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 40 คน ประเมินสมรรถนะของตนเอง และพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 35 คน ประเมินสมรรถนะของผู้ร่วมงานในหน่วยงานของตนเอง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกประชากรเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ เป็นระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป และยินดีเข้าร่วมในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะเฉพาะทางด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลเลิดสิน ที่แสดงถึงสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ใน 4 ด้าน คือ 1) สมรรถนะด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ 18 ข้อ 2) สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค 22 ข้อ 3) สมรรถนะด้านการจัดการความเสี่ยง 6 ข้อ และ 4) สมรรถนะด้านการสอน/ให้คำแนะนำ 9 ข้อ รวมจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 55 ข้อ ลักษณะคำตอบในแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะเฉพาะทางด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.92 และทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรที่จะศึกษา ที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ผู้ศึกษาแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเพื่อประเมินสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ไปให้หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก ทั้ง 5 หอ ประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพในหน่วยงานของตนเอง สัปดาห์ที่ 2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเพื่อประเมินสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ไปให้พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกทั้ง 5 หอ ประเมินตนเอง และ สัปดาห์ที่ 3 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเพื่อประเมินสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ไปให้พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกทั้ง 5 หอ ประเมินสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ของเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานของตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ ข้อมูลสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก จากการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ และการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05 การศึกษาคั้งนี้ได้รับอนุมัติจากสำนักงานจริยธรรมการวิจัยในคน โรงพยาบาลเลิดสิน

ผล

ลักษณะประชากรในการศึกษา พบว่า พยาบาลวิชาชีพทั้งหมด ร้อยละ 100 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ 1-10 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.50 และมีพยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการอบรมเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ คิดเป็นร้อยละ 55 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลผลิตสินตามการประเมินของหัวหน้า

หอผู้ป่วย ตามการประเมินของตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงาน โดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยจัดอยู่ในระดับสูงทั้งหมด โดยพบว่า สมรรถนะด้านการจัดการความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกันทั้ง 3 กลุ่ม จัดอยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะด้านการสอน/ให้คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเหมือนกันทั้ง 3 กลุ่ม แต่จัดอยู่ในระดับสูงเช่นกัน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ตามการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการประเมินของตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงาน จำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถนะ	สมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ตามการประเมินของ					
	หัวหน้าหอผู้ป่วย		ตนเอง		ผู้ร่วมงาน	
	μ (σ)	ระดับ	μ (σ)	ระดับ	μ (σ)	ระดับ
ด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์	3.53 (0.98)	สูง	3.77 (0.23)	สูง	3.87 (0.10)	สูง
ด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค	3.71 (0.50)	สูง	3.93 (0.28)	สูง	3.91 (0.16)	สูง
ด้านการจัดการความเสี่ยง	3.86 (0.15)	สูง	4.00 (0.17)	สูง	3.92 (0.54)	สูง
ด้านการสอน/ให้คำแนะนำ	3.39 (0.30)	สูง	3.61 (0.37)	สูง	3.81 (0.14)	สูง
รวม	3.61 (0.40)	สูง	3.83 (0.29)	สูง	3.88 (0.13)	สูง

เมื่อพิจารณารายละเอียดของสมรรถนะในแต่ละด้านที่ต้องการพัฒนา พบว่า สมรรถนะด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงาน ประเมินสอดคล้องกันให้สมรรถนะในการตรวจร่างกายบริเวณกระดูกสันหลัง ข้อสะโพก รยางค์บน และรยางค์ล่าง ได้ถูกต้อง โดยหัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเองประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.97 \sigma=1.21$; $\mu=3.13 \sigma=0.94$) จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.72 \sigma=0.85$) เช่นเดียวกัน แต่จัดอยู่ในระดับสูง สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค หัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเอง ประเมินสอดคล้องกันให้สมรรถนะในการช่วยแพทย์เข้า balanced suspension traction ได้ถูกต้อง มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.63 \sigma=1.08$; $\mu=3.36 \sigma=0.98$) จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน ($\mu=3.55 \sigma=1.02$) แต่จัดอยู่ในระดับสูง สมรรถนะด้านการจัดการความเสี่ยง ทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงาน ประเมินสอดคล้องกันให้สมรรถนะในการสามารถคาดการณ์ความเสี่ยง/

ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ภาวะช็อกจากการเสียเลือด ข้อสะโพกเทียมเคลื่อนหลุด ข้อยึดติด ภาวะลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดดำส่วนลึก (Deep Vein Thrombosis) ภาวะความดันในช่องกล้ามเนื้อสูงขึ้น เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.70 \sigma=1.04$; $\mu=3.82 \sigma=0.80$; $\mu=3.86 \sigma=0.87$) แต่จัดอยู่ในระดับสูง สมรรถนะด้านการสอน/ให้คำแนะนำ ทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงาน ประเมินสอดคล้องกันให้สมรรถนะในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้/นำเสนอผลงานในที่ประชุมได้ โดยมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สามารถถ่ายทอดได้ชัดเจน เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ กระชับ และน่าฟัง โดยหัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเองประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.87 \sigma=1.11$; $\mu=2.95 \sigma=1.10$) จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน ($\mu=3.61 \sigma=0.98$) แต่จัดอยู่ในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลผลิตสิน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามอายุ

สมรรถนะ	อายุ				t
	20-40 ปี (N=28)		> 40 ปี (N=12)		
	μ	σ	μ	σ	
ด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์	3.72	0.43	4.06	0.31	-2.435*
ด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค	3.80	0.46	4.14	0.32	-2.311*
ด้านการจัดการความเสี่ยง	3.82	0.50	4.24	0.35	-2.615*
ด้านการสอน/ให้คำแนะนำ	3.62	0.44	4.04	0.27	-3.003*
รวม	3.75	0.45	4.11	0.30	-2.531*

* p < 0.05

ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน จำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์

สมรรถนะ	ประสบการณ์การปฏิบัติงาน				t
	1-10 ปี (N=23)		> 10 ปี ขึ้นไป (N=17)		
	μ	σ	μ	σ	
ด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์	3.63	0.41	4.09	0.29	-3.893***
ด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค	3.70	0.45	4.17	0.30	-3.653***
ด้านการจัดการความเสี่ยง	3.72	0.48	4.25	0.32	-3.854***
ด้านการสอนให้คำแนะนำ	3.55	0.43	4.02	0.28	-3.786***
รวม	3.65	0.43	4.12	0.29	-3.840***

*** p < 0.001

ค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน จำแนกตามการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์

สมรรถนะ	การอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์				t
	ไม่เคยอบรม (N=18)		เคยอบรม (N=22)		
	μ	σ	μ	σ	
ด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์	3.53	0.383	4.07	0.295	-5.034***
ด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค	3.59	0.424	4.15	0.303	-4.854***
ด้านการจัดการความเสี่ยง	3.60	0.461	4.23	0.318	-5.092***
ด้านการสอนให้คำแนะนำ	3.44	0.413	4.00	0.285	-5.015***
รวม	3.81	0.406	4.11	0.291	-5.070***

*** p < 0.001

วิจารณ์

จากผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน ตามการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการประเมินของตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงานโดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยจัดอยู่ในระดับสูงทั้งหมด เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของสมรรถนะแต่ละด้าน พบว่า ยังมีสมรรถนะที่ต้องการการพัฒนาที่สำคัญ คือ

สมรรถนะด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วยตนเอง และผู้ร่วมงานประเมินสอดคล้องกันให้สมรรถนะในการตรวจร่างกาย บริเวณกระดูกสันหลัง ข้อสะโพก รยางค์บน และรยางค์ล่างได้ถูกต้อง โดยหัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเองประเมินให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จัดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจร่างกายเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ไม่ได้มีเพียงแต่การดู การคลำ การเคาะ และการฟังเท่านั้น เพราะว่ามีลักษณะทางกายวิภาค และการทำงานของกระดูกและข้อนั้นมีลักษณะแตกต่างจากอวัยวะอื่น จึงต้องตรวจการเคลื่อนไหว ตรวจการขยับ ตรวจกำลังกล้ามเนื้อ ตรวจความมั่นคงของข้อ และตรวจร่างกายพิเศษเฉพาะส่วนอีก จากการศึกษาของ ขวัญใจ⁵ ได้สรุปสมรรถนะที่จำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่พยาบาลได้เป็น 4 สมรรถนะหลัก และสมรรถนะหลักลำดับที่ 2 คือ สมรรถนะด้านการซักประวัติและตรวจร่างกาย ประกอบกับสมรรถนะด้านการตรวจร่างกายเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์นั้นไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนไว้ในระดับปริญญาตรี แต่มีการเรียนการสอนในหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง ผู้ที่จะตรวจร่างกายผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ได้ถูกต้องนั้น ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเพิ่มเติมในหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ซึ่งมีพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 55 เท่านั้น ที่ได้รับการ

อบรมในหลักสูตรนี้ ยังมีพยาบาลวิชาชีพอีกร้อยละ 45 ที่ยังไม่ได้รับการอบรมในหลักสูตรดังกล่าว หัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเองจึงประเมินให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้สมรรถนะข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกันกับหัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเอง แต่จัดอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ด้วยอุปนิสัยของคนไทยเป็นผู้ที่ค่อนข้างมีความเกรงใจผู้อื่น เมื่อต้องประเมินสมรรถนะเพื่อนร่วมงานซึ่งมีทั้งเพื่อนรุ่นเดียวกัน และผู้ที่อาวุโสกว่าจึงประเมินให้สมรรถนะข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่จัดอยู่ในระดับสูง

สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค หัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเอง ประเมินสอดคล้องกันให้สมรรถนะในการช่วยแพทย์เข้า balanced suspension traction ได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน แต่จัดอยู่ในระดับสูง อธิบายได้ว่า ลักษณะการเข้า balanced suspension traction เป็นการดึงถ่วงน้ำหนักโดยใช้ลูกรอก 2 ระบบ ระบบหนึ่งเป็นการดึงเพื่อให้กระดูกเข้าที่ อีกระบบเป็นการ support splint ให้ลอยพ้นพื้น และไม่ให้นิวแรงการดึงเปลี่ยน⁶ ซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อนในการปฏิบัติ ประกอบกับการรักษาผู้ป่วยด้วยการเข้า balanced suspension traction นั้นพบได้ไม่บ่อย ทำให้พยาบาลมีทักษะในการช่วยแพทย์ค่อนข้างน้อย หัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเอง จึงประเมินให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้สมรรถนะข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน แต่จัดอยู่ในระดับสูง อธิบายได้ว่า มีพยาบาลวิชาชีพอีกร้อยละ 55 ได้รับการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ทำให้มีความรู้ มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติ จึงมี

ทักษะในการช่วยแพทย์เข้า balanced suspension traction ได้ถูกต้องมากกว่าผู้ที่ยังไม่ได้รับการอบรม ผู้ร่วมงานจึงประเมินให้สมรรถนะข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่จัดอยู่ในระดับสูง

สมรรถนะด้านการจัดการความเสี่ยง ทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงาน ประเมินสอดคล้องกัน ให้สมรรถนะในการสามารถคาดการณ์ความเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ภาวะช็อกจากการเสียเลือด ข้อสะโพกเทียมเคลื่อนหลุด ข้อยึดติด ภาวะลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดดำส่วนลึก ภาวะความดันในช่องกล้ามเนื้อสูงขึ้น เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่จัดอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการคาดการณ์ความเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น เป็นความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการสั่งสมประสบการณ์ จึงจะสามารถคาดการณ์ได้อย่างถูกต้องจากการศึกษาของเขาวรัตน์ พบว่า ประสบการณ์ตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล มีอำนาจทำนายต่อการบริหารความเสี่ยงด้านคลินิกของพยาบาลวิชาชีพ โดยพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์สูงสามารถบริหารความเสี่ยงได้ดี และจากการที่หัวหน้าหอผู้ป่วยได้เสริมสร้างสมรรถนะให้พยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์น้อย หรือผู้ที่จบใหม่ให้มีประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยการจัดให้พยาบาลวิชาชีพที่จบใหม่หมุนเวียนกันไปปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกทั้ง 5 หอละ 2 เดือน ภายใต้การนิเทศของพยาบาลที่อาวุโส และมีประสบการณ์มากกว่า เพื่อให้สามารถคาดการณ์ความเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้มากขึ้นในเรื่องของการบริหารความเสี่ยง มีความรู้ ความชำนาญมากขึ้น สามารถประเมิน วิเคราะห์ และมองความเสี่ยงได้ดี นอกจากนี้หัวหน้าหอผู้ป่วยยังได้เอื้ออำนวยในด้านความรู้ โดยการจัดให้มีหนังสือการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ คู่มือการดูแลผู้ป่วย ระเบียบปฏิบัติ วิธีปฏิบัติต่างๆ ไว้ให้พยาบาลวิชาชีพได้ศึกษาด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้ส่งเสริมให้พยาบาลวิชาชีพมีองค์ความรู้ มีความสามารถในการคาดการณ์ความเสี่ยง/ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ หัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงานจึงประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่จัดอยู่ในระดับสูง

สมรรถนะด้านการสอน/ให้คำแนะนำ ทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วย ตนเอง และผู้ร่วมงาน ประเมินสอดคล้องกัน ให้สมรรถนะในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้/นำเสนอผลงานในที่ประชุมได้ โดยมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือสามารถถ่ายทอดได้ชัดเจน เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ กระชับ และน่าฟัง โดยหัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเองประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน แต่จัดอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกรรณิกา⁹ ที่พบว่า สมรรถนะพยาบาลชุมชนของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการถ่ายทอดความรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ที่ดีนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการถ่ายทอด มีทักษะ และเทคนิคต่างๆ ในหลายๆ ด้าน ต้องอาศัยการพูด หรือสื่อสารเป็นอย่างมาก จึงต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่ยังมีประสบการณ์ด้านนี้ค่อนข้างน้อย หัวหน้าหอผู้ป่วย และตนเอง จึงประเมินให้สมรรถนะข้อนี้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ร่วมงานประเมินให้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุดเช่นกัน แต่จัดอยู่ในระดับสูง อาจเป็นเพราะว่ามีพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกที่มีอาวุโสส่วนหนึ่งได้รับการส่งเสริม และฝึกฝนให้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ด้านการพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ ในวันประชุมประจำเดือนทุกเดือน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปในแต่ละหอผู้ป่วย และ/หรือมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาล ทำให้พยาบาลวิชาชีพกลุ่มนี้มีการสั่งสมประสบการณ์มากกว่าผู้อื่น และมีโอกาสได้ฝึกฝนอยู่เนืองๆ ผู้ร่วมงานจึงประเมินให้สมรรถนะข้อนี้มีความเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่จัดอยู่ในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 โดยพยาบาลวิชาชีพที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์โดยรวม และสมรรถนะทุกด้านสูงกว่าพยาบาลวิชาชีพที่มีอายุ 20-40 ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีณยา⁹ ที่พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ยุพิน¹⁰ ที่พบว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างกัน การที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า พยาบาลที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็น และการปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันตามประสบการณ์ที่สั่งสมมา การมีอายุมากขึ้นจะทำให้มีความพร้อมทางวุฒิภาวะสูงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบที่มากขึ้น¹⁰ อายุทำให้พยาบาลมีวุฒิภาวะและความชำนาญเพิ่มขึ้น⁹ พยาบาลวิชาชีพที่มีอายุมากกว่าจะมีการเรียนรู้ มีทักษะการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการใช้เหตุผลและผลในการปฏิบัติงานมากกว่า

สมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 โดยพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์โดยรวม และสมรรถนะทุกด้านสูงกว่าพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ 1-10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยุพิน¹⁰ ที่พบว่า การปฏิบัติงานตามสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของศรีณยา⁹ ที่พบว่า ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาที่ทำงานทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดการพัฒนาตนเอง เกิดการสั่งสมความเชี่ยวชาญ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นเวลามากกว่าจะได้รับประสบการณ์ในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน เกิดการเรียนรู้ และนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง มีโอกาสได้ปฏิบัติตามหน้าที่รับผิดชอบ และได้แสดงศักยภาพของตนเองตามบทบาทของพยาบาลวิชาชีพ¹⁰ โดยประสบการณ์การทำงานจะช่วยหล่อหลอมให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เพิ่มเติมความรู้ ทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน ส่งผลทำให้เกิดความคาดหวังในการทำงานให้สำเร็จมากขึ้น¹¹

สมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 3 โดยพยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์โดยรวม และสมรรถนะทุกด้านสูงกว่าพยาบาลวิชาชีพที่ไม่ได้รับการอบรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริอร¹² ที่พบว่า พยาบาลวิชาชีพกลุ่มที่ได้รับและไม่ได้รับการเข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน มีการปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน¹³ การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁴

สรุป

สมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลเลิดสิน ตามการประเมินของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการประเมินตนเอง และตามการประเมินของผู้ร่วมงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยจัดอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับสมรรถนะของพยาบาลออร์โธปิดิกส์จำแนกตามอายุ ตามประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาล ออร์โธปิดิกส์ และตามการอบรมเฉพาะทางการพยาบาลออร์โธปิดิกส์พบว่าแตกต่างกัน

ข้อจำกัดในการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ในโรงพยาบาลเลิดสินเท่านั้น จำนวนพยาบาลออร์โธปิดิกส์ที่ศึกษายังไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นตัวแทนของพยาบาลออร์โธปิดิกส์ทั้งหมดทั่วประเทศ ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารควรพัฒนาสมรรถนะพยาบาลออร์โธปิดิกส์ ในเรื่องการตรวจร่างกายเฉพาะทางออร์โธปิดิกส์ การช่วยแพทย์เข้า Balanced

suspension traction และการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้พยาบาลหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกสามารถปฏิบัติได้จนเกิดความชำนาญ และควรวางแผนพัฒนาให้พยาบาลในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกได้รับการอบรมในหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลออร์โธปิดิกส์ให้ครบทุกคน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ นายแพทย์อรรถสิทธิ์ ศรีสุบัติ ที่ปรึกษางานวิจัย โรงพยาบาลเลิดสิน นายแพทย์สมพงษ์ ตันจริยภรณ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเลิดสิน ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกโรงพยาบาลราชวิถี พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกโรงพยาบาลเลิดสิน และนางสาวฉัตรระวีจินดาพล นักสถิติ โรงพยาบาลเลิดสิน นางสาวประภา จินนิกุล บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงพยาบาลเลิดสิน ที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

References

1. วรณีย์ สัตยวิวัฒน์. บทนำ ใน: วรณีย์ สัตยวิวัฒน์, บรรณาธิการ. การพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร. เอ็นพีเพรส; 2551. หน้า 1-10.
2. Royal Collage of Nursing (RCN). A competence framework for orthopaedic and trauma practitioners. (online) 2012; (cited 2015 Jan 12). Available from: URL; https://www2.rcn.org.uk/_data/assets/pdf_file/0010/476047/004316.pdf.
3. South African Nursing Council (SANC). Competencies for orthopaedic nurse specialist. (online) 2013; (cited 2015 Mar 10) Available from: URL; <http://www.sanc.co.za/pdf/Competencies/SANC%20Competencies-Orthopaedic%20Nurse%20Specialist%202013-04.pdf>.
4. รุ่งทิพา พิมพ์สักกะ. กระบวนการจัดทำสมรรถนะทางการพยาบาล (Nursing Competency) ของพยาบาล กองการพยาบาล โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. วารสารพยาบาลทหารบก 2549; 7:3-8.
5. ขวัญใจ วงศ์ช่วย, เกิดศิริ เจริญวิศาล. ความสามารถเชิงสมรรถนะตามวิชาชีพ สำหรับเจ้าหน้าที่พยาบาลในการให้บริการชาวต่างชาติที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนของประเทศไทย. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มข.9 2559; 1:23-48.
6. วรณีย์ สัตยวิวัฒน์. การพยาบาลผู้ป่วยเข้า traction ใน: วรณีย์ สัตยวิวัฒน์, บรรณาธิการ. การพยาบาลผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร. เอ็นพีเพรส; 2551. หน้า 195-226.
7. เขาวรัตน์ ศรีวิสุธา, สมพันธ์ หิญาธิระนันท์, เบ็ญจวรรณ พุทธิอังกูร. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านคลินิกของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี. วารสารโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ 2558; 11:31-45.
8. กรรณิกา เรืองเดช ชาวสวนศรีเจริญ, ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ, ปังมัย คำทิพย์. สมรรถนะพยาบาลชุมชนของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข 2559; 26:52-65.
9. ศรีธัญญา แก้วคำลา, สุทธิพร มูลศาสตร์. ความสัมพันธ์ ปัจจัยส่วนบุคคลภาวะผู้นำตนเอง และผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม 2558; 12:121-27.
10. ยุพิน สุขเจริญ, ขวัญดาว กล่ำรัตน์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดนครปฐม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒิศาครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2558; 2:14-26.
11. อนันต์ ไชยกุลวัฒนา, จุรีรัตน์ จันทะมุด. การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารพยาบาลสาธารณสุข 2555; 26:51-68.
12. ศิริอร สิ้นธุ, รามพร คงกำเนิด, กุลระวี วิวัฒน์ชีวิน. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินของพยาบาลวิชาชีพ. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา 2557; 20:32-45.
13. ดุสิต ชาวเหลือง. การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและสมรรถนะ Competency and Effective Training. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม 2554; 7:18-32.
14. ปรียาวรรณ วิบูลย์วงศ์, ธนาภา ฤทธิวงษ์. การประเมินสมรรถนะของพยาบาลฉุกเฉินที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลฉุกเฉิน วิทยาลัยบรมราชชนนีนครราชสีมา กรุงเทพมหานคร 2557; 30:72-85.